

चापाकोट नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : १

चापाकोट

२०७४ फाल्गुण ०४ गते

संख्या : ११

भाग १

पशु सेवा तथा पशु स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७४

चापाकोट नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : १

चापाकोट

२०७४ फाल्गुण ०४ गते

संख्या : ११

भाग १

पशु सेवा तथा पशु स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७४

स्वीकृत मिति : २०७४/११/०४ गते

प्रस्तावना : नगरको अर्थतन्त्रको महत्वपूर्ण स्थान ओगटेको पशुपालन व्यवसायलाई व्यवस्थित र विकसित तुल्याउन रमानव समुदायको पौष्टिक भोजन तथा स्वास्थ्यका दृष्टिकोणबाट समेत पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्रीको स्वस्थ रूपमा उत्पादन, बिक्रीवितरण, निकासी तथा पैठारी गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बान्छनीय भएकोले, चापाकोट नगरपालिकाको नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक र परिभाषा

- संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम चापाकोट नगरपालिकाको "पशु सेवा तथा पशु स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७४" रहेको छ ।
(२) यो ऐन नगर सभाबाट पास भएको मितिदेखि तुरुन्त लागू हुनेछ ।
- परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा -

- (क) “पशु” भन्नाले जुनसुकै प्रकारका पाल्तु वा जंगली जनावर सम्भन्नुपर्छ र सो शब्दले पंक्षी र माछालाई समेत जनाउँछ ।
- (ख) “पशुजन्यपदार्थ” भन्नाले पशुको मासु, रगत, बोसो, पित्त, दूध, फूल, हाड, छाला, सिड, खुर, प्वाँख, ऊन, भुत्ला, रौं, भ्रूण, वीर्य, ग्रन्थी, मल, मुत्र वा सोबाट बनाइएको अप्रशोधित वस्तु सम्भन्नुपर्छ ।
- (ग) “पशु उत्पादन सामग्री” भन्नाले पशु स्वास्थ्यमा, कृत्रिम गर्भाधानमा वा जैविक पदार्थ उत्पादनमा उपयोग हुने प्रशोधित वा अप्रशोधित सामग्री सम्भन्नुपर्छ ।
- (घ) “जैविक पदार्थ (वायोलोजिकल्स)” भन्नाले पशु विकास वा पशुस्वास्थ्यको लागि प्रयोग गरिने जीवाणु वा विषाणुयुक्त औषधी, खोप वा जैविक रसायन सम्भन्नुपर्छ ।
- (ङ) “क्वारेन्टाइन चेकपोष्ट” भन्नाले नेपाल सरकारले दफा ३ बमोजिम स्थापना गरेको पशु क्वारेन्टाइन चेकपोष्ट सम्भन्नुपर्छ ।
- (च) “क्वारेन्टाइन” भन्नाले कुनै पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्रीमा कुनै रोग लागेको छ, छैन भन्ने कुरा यकिन गर्न पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्रीलाई कुनै खास ठाउँमा तोकिएको अवधिभर परीक्षणको लागि एकैसाथ वा छुट्टाछुट्टै राख्ने काम सम्भन्नुपर्छ ।
- (छ) “क्वारेन्टाइन अधिकृत” भन्नाले दफा ५ बमोजिम नियुक्ति गरिएको क्वारेन्टाइन अधिकृत सम्भन्नुपर्छ ।
- (ज) “क्वारेन्टाइन स्थल” भन्नाले पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्रीलाई परीक्षणको लागि क्वारेन्टाइनमा राखिने ठाउँ सम्भन्नुपर्छ ।
- (झ) “संक्रामक रोग” भन्नाले अनुसूचीमा उल्लिखित रोगहरु र नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेका अन्य रोगहरुलाई समेत जनाउँछ ।
- (ञ) “विभाग” भन्नाले संघीय सरकार, पशुसेवा विभाग सम्भन्नुपर्छ ।

- (ट) “कार्यालयप्रमुख” भन्नाले चापाकोट नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनुपर्छ ।
- (ठ) “भेटेनरी निरीक्षक” भन्नाले दफा २५ बमोजिम नियुक्ति गरिएको वा तोकिएको अधिकृत सम्झनुपर्छ ।
- (ड) “पैठारीकर्ता” भन्नाले नेपाल बाहिरबाट पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्री पैठारी गर्ने व्यक्ति सम्झनुपर्छ ।
- (ढ) “निकासीकर्ता” भन्नाले नेपाल अधिराज्यबाट पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशुउत्पादन सामग्री निकासी गर्ने व्यक्ति सम्झनुपर्छ ।
- (ण) “तोकिएको” वा “तोकिएबमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद-२

पशु क्वारेन्टाइन सम्बन्धी व्यवस्था

३. वारेन्टाइन चेक पोष्टको स्थापना : क्वारेन्टाइन चेक पोष्ट स्थापना संघीय/प्रादेशिक सरकारले तोकेबमोजिम हुनेछ ।
४. क्वारेन्टाइन स्थल निर्माण गर्नसक्ने : तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
५. क्वारेन्टाइन अधिकृतको नियुक्ति : तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
६. क्वारेन्टाइनमा राख्नुपर्ने : तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
७. प्रमाणपत्रदिनुपर्ने : तोकिए बमोजिमको ढाँचामा क्वारेन्टाइन प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
८. निकासी वा पैठारी गर्दा पालन गर्नु पर्ने शर्त : निकासी कर्ता वा पैठारीकर्ताले पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्री निकासी वा पैठारी गर्दा पालन गर्नुपर्ने शर्त तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
९. क्वारेन्टाइन चेकपोष्ट को बाटो भएर मात्र पैठारी गर्नुपर्ने : पैठारीकर्ताले पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्री पैठारी गर्दा क्वारेन्टाइन चेक पोष्टको बाटो भएर गर्नुपर्नेछ ।

१०. पैठारी गर्न प्रतिबन्ध लगाउन सक्ने : संघीय / प्रादेशिक सरकार / स्थानीय सरकारले तोकेको रोगहरु भएको पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्री पैठारी गर्न प्रतिबन्ध लगाउन सक्नेछ ।
११. प्रवेश गर्न रोक लगाउन सक्ने : देहायका अवस्थामा क्वारेन्टाइन अधिकृतले पैठारी गरिएका पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्रीको प्रवेशमा रोक लगाउन सक्नेछ :-
- (क) पैठारी गरिएका पशु, पशुजन्यपदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्री जुन ठाउँबाट ल्याएको हो सो ठाउँमा संक्रामक रोगको प्रकोप भएको सूचना प्राप्त भएमा,
- (ख) पैठारी कर्ताले पैठारी गर्ने पशु, पशुजन्यपदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्रीमा तोकिए बमोजिम संक्रामक रोग नभएको प्रमाणपत्र र स्वस्थता सम्बन्धी प्रमाण पत्र उपलब्ध नगराएमा,
- (ग) खण्ड (ख) बमोजिमको प्रमाणपत्र उपलब्ध गराएको भएतापनि के ही पशुहरु संक्रामक रोग लागि मरेको पाइएमा,
- (घ) पैठारी गरिएको पशु, पशुजन्यपदार्थ वा पशुउत्पादन सामग्री ल्याउनको निमित्त प्रयोग गरिएको सवारी साधनमा संक्रामक रोगको लसपस भएको पाइएमा ।
१२. आदेश दिन सक्ने : कानुन बमोजिम / तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
१३. लिलाम गर्न सकिने : कानुन बमोजिम हुनेछ ।
१४. हटाउने वा नष्ट गर्ने : कानुन बमोजिम हुनेछ ।
१५. पशुहरुको ओसारपसार सम्बन्धी व्यवस्था : तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ३

पशुनसल सुधार सम्बन्धी व्यवस्था

१६. सूचना जारी गर्न सक्ने :

- (१) चापाकोट नगरपालिका भित्र रहेका कुनै जातका पशुको वंश लो

पहुनबाट बचाउन वा तिनीहरूको नसलसुधार गर्ने दृष्टिले नेपाल अधिराज्यको कुनै क्षेत्रमा सोही सूचनामा तोकेको जातको भाले जातको पशु बाहेक अन्य भाले जातको पशु खसी पारी राख्नु पर्ने गरी सूचना जारी गर्न सक्नेछ ।

तर परम्परा देखि चलि आएको पूजाआजा वा धार्मिक अनुष्ठानका लागि नभई नहुने खसी नपारेको भाले पशु पाल्नुपर्ने भएमा त्यस्तो पशुलाई गर्भधान गराउन नसक्ने गरी अलग्गै राख्न उपदफा (१) मा लेखिएको कुनै कुराले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको जात बाहेक अन्य भाले जातको पशु पालेको पाइएमा कार्यालय प्रमुखले सम्बन्धित व्यक्तिलाई त्यस्तो भाले पशुलाई तत्कालै खसी पार्ने आदेश दिन सक्नेछ ।

परिच्छेद-४

उद्योग स्थापना तथा निकासी पैठारी सम्बन्धी व्यवस्था

१७. उद्योग स्थापना गर्न सिफारिश पत्र लिनुपर्ने : जैविक पदार्थ, चल्ला, माछाका भूरा उत्पादन गर्ने ह्याचरी वा पशुदाना वा मासु प्रशोधन सम्बन्धी उद्योग स्थापना गर्न चाहने व्यक्तिले तोकिएको दस्तुर बुझाई चापाकोट नगरपालिका बाट सिफारिस लिनुपर्नेछ ।
१८. निकासी वा पैठारी गर्न सिफारिश लिनुपर्ने : जैविक पदार्थ, चल्ला वा माछाका भूरा वा पशुदाना निकासी वा पैठारी गर्न चाहने व्यक्तिले तोकिएको दस्तुर तिरी तोकिएको चापाकोट नगरपालिका बाट सिफारिश पत्र लिनुपर्नेछ ।
१९. अनुमति पत्र लिनुपर्ने :
(१) जैविक पदार्थ, चल्ला, माछाका भूरा बिक्री वितरण वा मासु प्रशोधन गर्न चाहने व्यक्तिले तोकिएको चापाकोट नगरपालिका बाट तोकिएको दस्तुर तिरी अनुमति पत्र लिनुपर्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम बिक्री वितरण गरिने जैविक पदार्थ, चल्ला, माछाका भूरा वा मासु प्रशोधनको गुणस्तर तथा मापदण्ड तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-५

दण्ड सजाय र पुनरावेदन

२०. दण्ड सजाय :

- (१) दफा ९ को उल्लंघन गरी पशु, पशु जन्यपदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्री पैठारी गर्ने व्यक्तिलाई पच्ची सहजा र रुपैयाँ सम्म जरि वाना हुने छ र त्यसरी पैठारी गरिएका पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्रीमा संक्रामक रोग भएको पाइएमा दोब्बर जरिवाना हुनेछ ।
- (२) दफा १० को उल्लंघन गर्ने व्यक्तिलाई दश हजार रुपैयाँसम्म जरि वाना हुनेछ ।
- (३) दफा १२ को उपदफा (१) बमोजिम दिइएको आदेश पालन नगर्ने व्यक्तिलाई पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ ।
- (४) उपदफा (१), (२) र (३) मा लेखिए देखि बाहेक यो ऐन वा यस ऐ न अन्तर्गत बनेको नियमावलीको उल्लंघन गर्ने व्यक्तिलाई कसूर को मात्रा हेरी पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ ।

२१. मुद्दाको तह किकात र दायरी : कानुन अनुसार हुनेछ ।

२२. मुद्दा हेर्ने अधिकारी :

- (१) दफा ९ अन्तर्गतको मुद्दा हेर्ने अधिकारी सम्बन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) मा लेखिए देखि बाहेक यस ऐन अन्तर्गतको मुद्दा हे र्ने अधिकार कार्यालय प्रमुखलाई हुनेछ ।

२३. नेपाल सरकार वादी हुने : यस ऐन अन्तर्गतको मुद्दा सरकारवादी हुनेछ ।

२४. पुनरावेदन : दफा २२ को उपदफा (१) बमोजिमको अधिकारीले गरेको निर्णय उपर चत्त नबुझ्ने व्यक्तिले पैतीस दिन भित्र पुनरावेदन अदालत समक्ष र उपदफा (२) बमोजिमको अधिकारीले गरेको निर्णय उपर चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले तोकि बमोजिम पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद - ६ विविध

२५. भेटेनरी निरीक्षकको नियुक्ति :

- (१) संघीय कानुन / प्रादेशिक कानुन / तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्ति हुने भेटेनरी निरीक्षकहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२६. अधिकार प्रत्यायोजन : तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२७. पशुप्रति निर्दयी व्यवहार गर्न रोक लगाउन सक्ने : पशुप्रति हुने निर्दयी व्यवहार रोकनको लागि नगरकार्यपालिकाले एउटा समिति गठन गर्न सक्नेछ र त्यस्तो समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार सोही नगर कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

२८. जाँचबुझ गर्न सक्ने :

- (१) कार्यालय प्रमुखलाई कुनै पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्रीमा संक्रामक रोक लागेको छ भन्ने शंका लागेमा त्यस्तो पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्री रहेको जुनसुकै स्थानमा प्रवेश गरी जाँचबुझ गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्रीको जाँचबुझ गर्दा दफा १० बमोजिम नगरपालिकाले तोकेका रोगहरु लागेको पाइएमा कार्यालय प्रमुखले त्यस्तो पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्रीलाई हटाउन वा नष्ट गर्न आदेश दिनेछ ।

- (३) उपदफा (२) बमोजिम सम्बन्धित धनीले पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्री नहटाएमा वा नष्ट नगरेमा शाखा प्रमुख आफैले त्यस्तो पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्री हटाउन वा नष्ट गर्न सक्नेछ ।
- (४) उपदफा(३) बमोजिम पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्री हटाउँदा वा नष्ट गर्दा लाग्ने सम्पूर्ण खर्च सम्बन्धित धनीबाट सरकारी बाँकी सरह असूलउपर गरिने छ ।
२९. **नष्ट गर्ने कार्यविधि** : यस ऐन बमोजिम मृत पशु, पशुजन्य पदार्थ वा पशु उत्पादन सामग्री नष्ट गर्ने कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
३०. **बाधा नहुने** : यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कुनै प्रशोधित पशुजन्य पदार्थमा संक्रामक रोग लागेको आशंका भएमा त्यस्तो प्रशोधित पशुजन्य पदार्थलाई क्वारेन्टाइनमा राखी परीक्षण गर्न बाधा पुऱ्याएको मानिनेछैन ।
३१. **अनुसूचीमा हेरफेर तथा थपघट गर्ने अधिकार** : चापाकोट नगरपालिकाको सभाले अनुसूचीमा आवश्यकताअनुसार हेरफेर तथा थपघट गर्न सक्नेछ ।
३२. **प्रचलित कानून बमोजिम हुने** : यस ऐनमा लेखिएजति कुरामा यसै ऐन बमोजिम र अरुमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
३३. **नियम बनाउने अधिकार** : यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्नको लागि चापाकोट नगरकार्यपालिकाले नियमहरु बनाउन सक्नेछ ।
३४. **यो ऐन संघीय ऐन / प्रादेशिक ऐनसंग बाभिएमा बाभिएको हदसम्म सोही ऐन बमोजिम हुनेछ ।**
३५. **यसै ऐन बमोजिम भएको मानिने** : संघियता लागु भईसकेपछि यस ऐन सँग सम्बन्धीत कामकारवाहिहरु यसै ऐन बमोजिम भएको मानिनेछ ।

अनुसूची

(दफा २ को खण्ड (भ) संग सम्बन्धित)

१. ए ०१० फूट एण्ड माउथ डिजिज् (एफ.एम.डी.)
२. ए ०११ एफ.एम.डी. भाईरस ओ.
३. ए ०१२ एफ.एम.डी. भाईरस ए.
४. ए ०१३ एफ.एम.डी. भाईरस सी.
५. ए ०१४ एफ.एम.डी. भाईरस एस. ए. टी. १
६. ए ०१५ एफ.एम.डी. भाईरस एस. ए. टी. २
७. ए ०१६ एफ.एम.डी. भाईरस एस. ए. टी. ३
८. ए ०१७ एफ.एम.डी. भाईरस एसिया १
९. ए. ०१८ एफ.एम.डी. भाईरस प्रकार नदिएको
१०. ए. ०२० भेसिकुलर स्टोमेटाइटिस (भी.एस.)
११. ए. ०२१ भी. एस. भाईरस इण्डियाना
१२. ए ०२२ भी. एस. भाईरस न्यू जर्सी
१३. ए ०२३ भी. एस. भाईरस प्रकार नदिएको
१४. ए ०३० स्वाइन भेसिकुलर डिजिज्
१५. ए ०४० रिण्डर पेष्ट
१६. ए ०५० पेष्टिसडेसपेटिटिसरुमिनान्ट्स
१७. ए ०६० कन्टाजियसवोभाईनप्ल्यूरोन्यूमोनिया
१८. ए ०७० लम्पीस्कीनडिजिज्
१९. ए ०८० रिफ्टभ्यालीफिभर
२०. ए ०९० ब्ल्यूटड
२१. ए १०० सीपपक्सएण्डगोटपक्स
२२. ए ११० अफ्रिकनहर्ससिक्नेस
२३. ए १२० अफ्रिकनस्वाइनफिभर
२४. ए १३० हकक्लेरा

२५. ए १४० फाउलप्लेग

२६. ए १६० न्यूक्यासलडिजिज्

मल्टिपल स्पेसिज डिजिज्

२७. बी ०५१ एन्थ्राक्स

२८. बी ०५२ एजोकार्ईजडिजिज्

२९. बी ०५२ इकाइनोकोकोसिस् / हाइड्रेटिडोसिस्

३०. बी ०५५ हर्टवाटर

३१. बी ०५६ लेप्टोस्पाइरोसिस्

३२. बी ०५७ क्यूफिवर

३३. बी ०५८ रेविज

३४. बी ०५९ प्याराट्यूवरक्लोसिस्

३५. बी ०६० स्क्रीउवर्म (कोक्लियोमियाहोमिनोभोरस)

क्याटल डिजिज्

३६. बी १०१ एनाप्लाज्मोसिस्

३७. बी १०२ ववेसियोसिस्

३८. बी १०३ वोभाईनब्रुसेल्लोसिस् (बी. एवोर्ट्स)

३९. बी १०४ वोभाईनजेनाइटलक्याम्पाइलोव्याक्टेरियोसिस्

४०. बी १०५ वोभाईनट्यूवरक्लोसिस् (माइकोव्याक्टेरियमवोभिस)

४१. बी १०६ सिस्टीसकोसिस् (सि. वोभिस)

४२. बी १०७ डर्म्याटोफिलोसिस्

४३. बी १०८ इन्जुटिकवोभाइनल्यूकोसिस्

४४. बी १०९ ह्यामोरहेजिकसेप्टीसेमिया

४५. बी ११० इन्फेक्सियस्वोभाइनराइनोट्रेकाइटिस

४६. बी १११ थेलेरियोसिस्

४७. बी ११२ ट्राइकोमोनियसिस्

४८. बी ११३ टाइपानोसोमियासिस

४९. बी ११४ वोभाइनम्यालिग्न्यान्टक्याटरहल

५०. बी ११५ वोभाइनस्पोन्जिफर्मिइन्सेफालोप्याथी

सीप एण्ड गोट डिजिज्

५१. बी १५१ ब्रुसेल्लोसिसओभिसइन्फेक्सन

५२. बी १५२ क्याप्राइनएण्डओभाइनब्रुसेल्लोसिस् (बी. मेलीटेन्सिस्)

५३. बी १५३ क्याप्राईनअर्थराइटिस् / इन्सेफलाइटिस्

५४. बी १५४ कन्टाजियसएगालेक्सिया

५५. बी १५५ कन्टाजियसक्याप्राइनप्लुरोन्यूमोनिया

५६. बी १५६ इन्जटिकएबोसनअफइयुज

५७. बी १५७ पल्मोनरीएडिनोमेटोसिस

५८. बी १५८ नैरोबीसीपडिजिज्

५९. बी १५९ साल्मोनेल्लोसिस् (एस. एवोर्टसओभिस)

६०. बी १६ ०स्क्रैपी

६१. बी १६१ माएदीभिस्ना

हर्स डिजिज्

६२. बी २०१ कन्टाजियसइक्वाइन्मेट्राइटिस्

६३. बी २०२ डुराइन

६४. बी २०३ इपिजुटिकलिम्फेन्जाइटिस्

६५. बी २०४ इक्वाइनइन्सेफालोमार्इलाईटिस्

६६. बी २०५ इक्वाइनइन्फेक्सिइस्एनिमिया

६७. बी २०६ इक्वाइनइन्फ्लूएन्जा (भाइरसटाइपए)

६८. बी २०७ इक्वाइनपाइरोप्लाज्मोसिस् (बवेसियोसिस)

६९. बी २०८ इक्वाइनराइनोन्यूमोनाइटिस्

७०. बी २० ९ग्ल्यान्डर्स७१. बी २१०हर्सपक्स्

७२. बी २११ इन्फेक्सिइस्अर्थराइटिस्अफहर्स

७३. बी २१२ जापनिजइन्सेफलाइटिस्

७४. बी २१३ हर्समेन्ज

७५. बी २१५ सर्रा

७६. बी २१६ भेनेजुएलानइक्वाइनइन्सेफालोमाइलिटिस्

पीग डिजिज

७७. बी २५१ एट्रोफिकराइनाइटिस्

७८. बी २५२ सिस्टीसर्कोसिस् (सी. सेलूलोसा)

७९. बी २५३ पोर्साइनब्रुसेल्लोसीस् (बी. सूइस्)

८०. बी २५४ ट्रान्समिसिवलग्यास्ट्रोइन्नेराइटिस्अफपीग

८१. बी २५५ ट्राइकिनेलोसिस्

८२. बी २५६ इन्टेरोभाइरसइन्सेफालोमाइलाइटिस्

८३. बी २५७ पोर्साइनरिप्रोडक्टभएण्डरेस्पिन्याटोरीसिन्ड्रोम

पोल्ट्री डिजिज

८४. बी ३०१ एभिएनइन्फेक्सिएस्ब्रोनकाइटिस्

८५. बी ३०२ एभिएनइन्फेक्सिएस्ल्यारिन्जोट्रेकाइटिस्

८६. बी ३०३ इभिएनट्यूवरक्लोसिस

८७. बी ३०४ डकभाइरसहेपाटाइटिस्

८८. बी ३०५ डकभाइरसइज्टेराइटिस् (डकप्लेग)

८९. बी ३०६ फाउलक्लेरा

९०. बी ३०७ फाउलपक्स

९१. बी ३०८ फाउलटाइफाइड (एस. ग्यालीनेरम)

९२. बी ३०९ इन्फेक्सिएस्ब्रसलडिजिज् (गमबोरोडिजिज्)

९३. बी ३१० मेरेक्सडिजिज्

९४. बी ३११ माइकोप्लाज्मोसिस् (एम. ग्यालिसेप्टिकम)

९५. बी ३१२ सिटाकोसिस्एण्डओर्निथोसिस्डिजिज्

९६. बी ३१३ पूल्लोरामडिजिज् (एस. पूल्लोरम)

डिजिजअफअदरएनिमल

९७. बी ५०१ लेस्मानीएसिस्

मल्टिपलस्पेसीजडिजिज

९८. सी ६११ लिस्टेरियोसिस्

९९. सी ६१२ टक्सोप्लाज्मोसिस्
१००. सी ६१३ मेलिओडोसिस्
१०१. सी ६१ ४ब्लाक्लेग
१०२. सी ६१५ बाटूलिज्म
१०३. सी ६१६ अदरक्लोस्ट्रेडियलइन्फेक्सन्स्
१०४. सी ६१७ अदरपास्चुरेल्लोसिस्
१०५. सी ६१८ एक्टिनोमाइकोसिस्
१०६. सी ६१९ इन्टेस्टिनलसाल्मोनेल्लाइन्फेक्सन्स्
१०७. सी ६२० कक्सिडियोसिस्
१०८. सी ६२१ डिस्टोम्याटोसिस् (लिभरफलुक)
१०९. सी ६२२ फिलारियासिस्

क्याटल डिजिज

११०. सी ६५२ म्यूकोसलडिजिज/वोभाइनभाइरसडाईरिया
१११. सी ६५३ भिब्रियोनिकडिसेन्ट्री११२. सी६५४ बार्बलइन्फेस्टेसन्

सीप एण्ड गोट डिजिज

११३. सी ७०१ कन्टाजियसैपोस्चुलरडर्माटाइटिस्
११४. सी ७०२ फूटरट
११५. सी ७०३ कन्टाजियसओप्यथालमिया
११६. सी ७०४ इन्टेरोटक्सिमिया
११७. सी ७०५ केजियसलिम्फेन्डिनाइटिस्
११८. सी ७०६ सीपमेन्ज

डिजिज अफ अदर एनिमल्स

११९. सी ७५१ इक्वाइनक्याइटलएक्जेन्थेमा
१२०. सी ७५२ अल्सरेटिफलेम्फेन्जाइटिस्
१२१. सी ७५३ स्ट्रेन्गल्स
१२२. सी ७५४ साल्मोनेल्लोसिस् (एस. एवोर्टस्डिक्वाई)

पीग डिजिज

१२३. सी ८०१ स्वाइनइरिसेपलस्

पोल्ट्र डिजिज

१२४. सी ८५१ इन्फेक्सियस्कोराइजा

१२५. सी ८५३ एभिएनइन्सेफालोमाइलाइटिस्

१२६. सी ८५४ एभिएनस्पाइरोकिटोसिस्

१२७. सी ८५५ एभिएनसाल्मोनेल्लोसिस्

१२८. सी ८५६ एभिएनल्यूकोसिस्

डग एण्ड क्याट डिजिज

१२९. सी ९२१ क्यानाइनडिस्टेम्पर

२०७७ फाल्गुण ०४ गते

आज्ञाले

ध्रुव खनाल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत